

DEMOCRATIA

Revistă politică, economică și literară.

Apare la 1 și 15 ale fiecărei luni.

SUMARUL:

Răsplata Patriei. — Cum ne cunosc francezii. — „Ciocoiul“ — Pleșea. — Educația (cugetari alese). — Stare sanitară. — Spicuri filosofice. — Dela frații de peste hotare. — Furtuna balcanică în 1913. — Militare. — Energismul (urmare). — Viața internă — Felurite.	2
---	---

Un portret

REDACTIA :
Craiova, Strada Cuza-Voda No. 19.

ADMINISTRAȚIA :
La Tipografia «VIITORUL», Craiova.

ABONAMENTUL: LEI 8 PE AN.

15 Bani numărul.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Răsplata Patriei.

de Mihail Drăgănescu.

Ziarele din Capitală publică vești îngrozitoare de barbariile ce bravii soldați români au avut de suferit de la ofițeri în timpul scurtei campanii din Bulgaria. Scrisorile de jale ale soldaților cari au suferit pe lângă barbariile unor ofițeri, lipsa de hrană și îngrijirea medicală, merită toată atențiunea, căci suferințele soldatului român cari umple cu atâtea jale coloanele marilor noastre ziare din Capitală, sunt însăși suferințele poporului român revoltat contra conducătorilor militari, combatanți, de intendență sau medici.

Este absolut riguros să se orânduiască cea mai severă anchetă spre a se pedepsi acei culpabili cari au umilit cu atâta josnicie soldatul român, el care a răspuns atât de frumos, uimitor de frumos, la strigătul de alarmă al țării sale, să se pedepsească acei ticăloși, neglijenți și răi voitori la datorie, cari au lăsat ca îngrozitoarea molimă să distrugă atâtea vieți românești, care se puteau întoarce azi acasă, printre trupele glorioase încununate cu flori de către popor, să se bucure de fericirea izbânzei lor și să aducă bucuria familiilor. Este scârbos că au putut muri atâtea suflete din cauza unei rele îngrijiri medicale, din cauza lipsei suficiente de hrană, în loc să moară glorios în mijlocul unui atac de luptă. Iată-ne țara!

*

Cu ce încredere vor mai porni mândrii noștri ostași spre războiul

de mâine..... când vor fi chemați din nou, căci vor ști ce-i vor aștepta, îmbrăcând din nou umilita haină a soldatului de azi.

Cum se vor mai împodobi ei cu flori la pâlării și în brâu, cum vor mai ridica ei urale de bucurie că s'bor la luptă, și cum vor mai putea ei purcede spre un al doilea marș glorios, când vor ști că-i așteaptă, poate nu glonte care aduce o mândră moarte, ci ciomagul și insulta de la superior, suferind ca o bestie ca și pe câmpurile bulgare, unde el, ostașul român prin numărul lui, prin voința lui, a înfipt steagul Patriei, la Vrața, la Orhania, la Dobrici și Balcic.

Starea de spirit ce unii din superiorii armatei române, au provocat-o printr'un nenorocit și brutal sistem, este foarte îngrijitoare pentru viitorul nostru, pentru țara de mâine, căci ei au omorât încrederea și voința din sufletul splendidului soldat român, care mâine va trebui să poarte arma către o țintă mult mai de valoare pentru România.

Crimele ofițerilor brutali, intendenței necinstite și medicilor neglijenți și răi voitori din armata română, anunțate în ziarele noastre din Capitală, trebuiesc pedepsite cu cea mai mare asprime, căci ele ar putea aduce descurajarea Patriei de mâine în viitoarele ocaziuni, când ea va mai trebui să-și afirme puterea.

*

Iată dar ce va să zică să s'bori la luptă cruntă și să mori pentru

Patrie, când ea te dă pe mâna unor asemeni nenorocite specimene să te conducă, să te hrănească și să-ți caute de sănătate, pe câmpul de război.

În loc să culegi lauri de glorie, ori chiar gloanțe, culegi foametea, ciomegele pe spinare, schingiuri, insulte și holera, în brațele căreia

medicii te aruncă de viu, bun și sănătos.

Să mai luăm Transilvania cu acești ostași, cari în entuziazmul lor latin de astă-vară, ce uimise Europa!.. — au avut de îndurat o tristă experiență, *drept răsplată a Patriei mume, pentru care a luptat!*

20 August 1913.

Cum ne cunosc francezii

În editura librăriei *Hachette et Cie* din Paris, nu de mult timp a apărut un foarte elegant volum, cum numai francezii știu să facă, intitulat «**Les races humaines**» *les types, les moeurs, les coutumes*. Cartea în format mare ca un album, cuprindă în 391 pagini chipurile omennești ale întregului glob pământesc, însoțite de descrițiuni mai dezvoltate sau mai restrânse după importanța țării, ori a tribului arătat. — Pe când de unele state importante ale Americii, Europei, țării mari, civilizate în adevăr, importanța lucrării franceze vorbește pe larg, în termeni frumoși ori elogioși, de România sora lor latină, vorbesc în câte-va rânduri puțini elogioase cuprinse în capitolul „Statele balcanice“.

Mica descrițiune este însoțită de o mică și neînsemnată ilustrațiune a unei figuri femeiești în costum muntenesc sub care scrie: „*Fiancée roumaine, en costume national*“ executat în *Photo W. Rau, Philadelphie*.

Ilustrația ce este aleasă reprezintă cel mai urât tip femeesc și ca costum și ca figură.

Dăm aci mai jos în traducere prostiile franțuzești despre falnică Românie, mândra țară a lui Ștefan și Mircea, adunate în elegantul volum, care informează omenirea despre noi, prost și insuficient.

Statele balcanice

„*Statele balcanice sunt provincii emancipate de sub vechiul imperiu Ottoman. Se disting sub acest anume Statele si-*

tuat pe platourile ce se ridic între Marea Neagră, Turcia, Adriatică, Sava și Dunărea. Acestea sunt: Bulgaria, România, Munte-Negru, Bosnia și Herzegovina și Serbia.

Românii agricultori. *Românii se disting prin o piele brună, părul și ochii negri, datorându-se poate unui amestec de sânge bohémien*.* — *Este o rasă mușchuloasă, și bine făcută.*

Bărbații poartă în general o lungă bluză de pânză albă strânsă pe corp printr'un cordon sau prin o largă centură; pantalonii sunt asemenea de pânză. Unii se încălță cu cisme, și cea mai mare parte cu opinci fixate pe picior printr'o bandă care e învârtită în lungul piciorului. — Pălăria este de fetru comun sau de pânză efină. Iarna, se înlocuiește pânza de în, printr'o piele de oae, care garantează mai bine împotriva zăpezii și gerului. Femeile se acoperă cu un fular învârtit în jurul capului, prins sub bărbie, o talie lăbărțată, câte-o dată albă, mai adesea de culoare care bate la ochi, acoperindu-le bustul; fusta mai închisă, decât talia, este de asemenea de culoare vie. Ele duc în cea mai mare parte greul muncii câmpului, sunt cum s'ar zice mai industriașe ca bărbații, ele lucrează chiar terasamente, muncesc din greu pe drumuri și la săpăturile căilor ferate. Se văd bărbați ocupați pe câmpii cu o sape în patru laturi, femeile cu un fel de lo-

* *Bohème*, sau *bohémien* — 1) boem, locuitor din Bosnia. — 2) Țigan.

pată în formă de inimă având mânerul așa de lung ca o coadă de mătură.“

Acestea sunt cele ce francezii știu despre noi. Nimic însă despre arta noastră, literatura, arhitectura ori armata noastră. Nimic despre politica noastră, ori despre starea economică și mai cu seamă nimic despre partea *lustruită* a Românilor de pretutindeni ca și cum în România nu ar trăi de cât ceia ce am văzut că descrie ei, înșelând pe cititorii din toată lumea că țara noastră ar fi ca cele din Africa sau Oceania.

Cartea pe cât este de eleganta ca exterior, nu poartă numele nici unui autor, este anonimă, ca să putem invita pe inteligentul scriitor să audă de Grigorescu, Eminescu, Alexandri, să audă de 1877, să vadă Carpații, câmpiile și Dunărea, cu bogățiile lor, și să înțeleagă progresul rapid al unei țări cu o viață independentă numai de 36 de ani, iar nu de sute de ani ca a francezilor. Și apoi fața de gravura acelei urâte muntence aleasa la întâmplare, sau chiar din rea voință, prin care tip reprezintă un popor in-

treg, să-l conducem pe mult inteligentul autor prin satele și orașele noastre, să vadă că bunii români și româncele noastre au tipuri de o frumusețe latină mult mai încântătoare decât spalăciții francezi cu părul roșu și ochii de lapte, cum le-au imprimat lor Giotii de la nord

Să sperăm însă că francezii și-or fi schimbat însă părerea de agerii români cu ocazia lui 1913, și că pe viitor ne va descrie ca pe un popor important și de rasă nobilă care abia a avut timpul să se redeștepte de sub barbarele popoare ce le-au ținut pe loc aproape să-l nimicească, ca pe un popor de o putere de originalitate uimitoare, care a putut și a voit să se renască de sub ruinele romane și să trăiască în mijlocul viforului popoarelor barbare care au trecut peste el, dar care nu l-a cucerit, și nu l-a distrus, căci... românul nu pier.

Dacă francezii doreau să ne facă cunoscuți lumii, putea găsi la noi în țara destule tipuri, moravuri și obiceiuri frumoase.

M. D.

„Ciocoiul“ Iancu Pleșea

Au reinviat „ciocoi“ dar de asta dată în partidul liberal. Faptul acesta îl cunoașteam de mult, dar ciocoi pareau inofensivi și de aceea i-am lăsat în pace. Unul dintre aceștia este *Iancu Pleșea*, care de mult da semne de reacționarism și era hulit chiar de către partizanii săi. Despre opinia adversarilor d-lui I. Pleșea, nu mai vorbim, este destul să amintim articolul publicat de ziarul „Timpul“ No. 133 din 14 Noembrie 1912 prin care oficiosul conservator spunea că d. I. Pleșea nu merită încrederea alegătorilor, fiindcă nu știe decât să incaseze venituri stoarse din sudoarea țărănilor, că nu este om politic, că uită să răspundă la salut și că alegându-l ar fi un *senator de ope-*

retă. Ei bine, omul acesta astfel de bine apreciat de toată lumea, *vampirul* acesta reacționar știți ce atitudine a avut tot timpul războiului? Era revoltat peste măsură ca guvernul s'a găsit să mobilizeze în toată campania agricolă. S'a grăbit să ascundă tot cece credea că i se va rechiziționa, mergând până acolo în cât a ascuns *cai de lux in salon* pentru a păcali pe comisarul care căutând numai la grajd s'a inapoiat fără a putea face rechiziția. Apoi profitând de ordinul ministerului de luterne și de gentilețea prefectului de Dolj, stă zilnic la prefectură pentru a obține ordine să i se facă munca și să nu i se rechiziționeze prea multe vite. Și-a făcut secerișul gratuit fără ca el să

contribue cu cel mai mic ajutor în vremea aceasta când și cei mai săraci oameni și-au dat obolul lor pentru opera națională.

A căutat să câștige și în altfel din împrejurările de azi a cerut ca ca comisia de rechiziție să-i plătească 3000 lei pentru niște fân, iar după ancheta ce s'a făcut i s'a dat numai 60 de lei.

După mobilizare ciocoiul Pleșea a protestat când țărani au venit să-și ridice caii rechiziționați, spunând că trebuiesc impușcați țărani dacă nu se supun fiindcă strângându-se prea mulți, vor aduce holera în oraș.

Iată ce ușor poate vorbi un om care n'a contribuit cu nimic la mărirea țării, contra aceluia care au contribuit și cu viața și cu averea lor!

Nu găsim cuvinte cu care să înfierăm purtarea neomenoasă a ciocoiului Iancu Pleșea, dar lăsăm să vorbească un manifest împărțit alegătorilor cu ocazia alegerilor din Noembrie 1912, pentru ca lumea să cunoască în deajuns pe acest reacționar. Iată-l:

Către Alegătorii Coleg. I Senat

„Partidul liberal local forțat de vechea dinastie ocultă care a făcut ca falnică cetate a liberalismului, Craiova, să devină aproape conservatoare, a impus și de astă dată să candideze la Senat, antipaticul bogătaș Iancu Pleșea.

Acest om care nu are alte merite decât milioanele sale, parte moștenite, iar parte strânse pe spinarea sătenilor, selavii săi, și acumulate prin multe și variate speculațiuni.

Milionarul acesta care nu a învățat decât cămătărie, care a speculat nevoi, aspirațiuni și chiar bucurii, bogătașul acesta, meschin și trufaș, care nici odată în viața

nu a știut să indulcească, să amelioreze suferințele celor oropsiți, și care nu a plecat urechea decât la sunetul numeroaselor sale monede de aur, are îndrăzneala să vă ceară voturile, el care nu are nici o legătură cu D-v. care nu are nici o simpatie și care aproape nici nu răspunde la salut.

Dacă l'ați întreba în baza căror merite vă solicită astăzi voturile, ar fi desigur incapabil să răspundă, v'ar sfida însă, fiind că bogătașul Pleșea crede că totul i se cuvine.

Ca președinte al comitetului de administrație al Băncii Comerțului, Iancu Pleșea a tolerat și incurajat scandalul de astă vară în detrimentul creditului băncii și în paguba acționarilor.

Cu toate paralele sale, Iancu Pleșea de când trăește, nu a luat o inițiativă frumoasă după urma căreia să folosească cei în nevoie, cei în lipsă, cei nenorociți, nici bolnavii nu s'au bucurat, fiindcă darnicul! Pleșea nu a donat nimic vreunui spital sau casă de sănătate.

Iancu Pleșea nu a contribuit cu o centimă la opere de folos public, cultural sau de binefacere.

Bogătașul nemilos a înșelat acum câțiva ani pe Craioveni, candidând la Primariat și în urmă a dat orașul căruia îi făgăduise sprijinul său, pe mâna unor oameni fără scrupule, care în numele acestui milionar, au speculat Craiova cum au vrut.

Pentru aceste întemeiate considerațiuni, să cuvine să-i dăm răsplata meritată; să cuvine să-l trimitem la speculațiunile sale, lăsând locul de Senator altor oameni mai demni, mai cinștiți, mai pregătiți și de sigur mai cu dor și dragoste de interesele generale.

Să nu votați pe Iancu Pleșea».

Mai mulți alegători.

Pentru conformitate:

N.

G. A S L A N

Educația— *Cugetări alese* —

* Inteligența povătuiește ca omul să nu se conducă după indemnul instinctiv al momentului, ci după nevoile vieții sale întregi.

* Viața nu se măsoară după numărul anilor trăiți, ci după intensitatea și durata simțământului că trăiești.

* Fericirea, fiind o stare sufletească, depinde în primul loc de capacitatea de a simți și a înțelege. Educația măbind puterea de înțelegere, adăogând coarde noi la simțirea omului, sporește capacitatea lui de a fi fericit.

* Nu se poate produce nimic într'un organism, care să nu fi preexistat în el în stare de dispozițiune, căci orice calitate dobândită nu-i decât o reacțiune a organismului contra unei excitațiuni determinate. Caracterele dobândite nu sunt prin urmare decât niște variațiuni locale sau generale provocate de influențe exterioare. (Weisman).

* Ereditatea joacă în formarea individualității omului un rol foarte mare, dar care nu exclude influența mediului și a educației.

* E o lege fiziologică că funcțiunea se desvoltă prin exercițiu. Această lege e adevărată și pentru funcțiunile psihice. Nimeni nu se îndoiește că percepțiunea, memoria și judecata se desvoltă prin exercițiu. Naturaliștii au constatat că instinctul chiar se modifică încet sub influența mediului. Cu atât mai mult caracterul se poate modifica.

* Pentru a ne face noi înșine educația trebuie să avem un ideal în viață, mai trebuie să ne cunoaștem natura, cu calitățile și defectele ei, precum și împrejurările în care trăim.

* Educația de sine e o operă lungă și anevoioasă. Ea durează toată viața și nu trebuie perdată din vedere nici o secundă.

* Nimeni nu se naște virtuos. Dispozițiile naturale cele mai fericite rămân sterpe, dacă nu sunt transformate în deprinderi prin exercitarea lor.

* Geniul este o răbdare lungă. Newton întrebat cum a descoperit gravitatea universală a răspuns: „gândindu-mă intotdeauna“.

* Continuitatea gândirii asupra aceluiași subiect: iată unul din secretele oamenilor mari.

* Cei ce n'au un scop bine hotărât se abat la dreapta și la stânga și mor fără să cunoască viața în deajuns. Numai cel care urmărește un ideal, înaintează mai mult în calea vieții, ajunge s'o cunoască mai bine și trăiește în realitate mai mult.

* Omul are două tendințe fundamentale: tendința de a-și economisi forțele, de a-și restrânge activitatea, de a duce o viață liniștită și tendința contrarie de a-și desfășura forțele, de a da ființei sale întreaga desvoltare, de a duce o viață cât mai activă și mai fecundă.

Prima tendință o are în momente de abatere, de oboseală, de melancolie și de plictiseală.

A doua tendință o are în momente de bună dispoziție. în momente de energie.

* Fiziologicește e demonstrat că viața intensă e superioară celei restrânse. Respirația e mai adâncă, circulația mai activă, procesul de asimilare mai abundent, forța dinamică mai mare.

Aceiași superioritate există și din

punctul de vedere psihologic, atenția e mai puternică, asociația de idei mai fecundă; într'un cuvânt omul este mai deștept, are mai viu sentimentul realității și conștiința de sine — simte că trăește.

* A face fiecare lucru la timpul său și a-l face în mod definitiv, penru a ne reveni asupra lui; iată un secret al oamenilor mari.

* Cunoașterea de sine e pentru

un om un izvor de bunătăți, în timp ce greșita opinie despre sine îl expune la multe rele. Acei cari se cunosc bine, știu ce le este folositor, deosebesc ce pot face, de aceea ce nu pot face și făcând ce sunt capabili, își procură cele necesare și trăesc fericiți. Din contră, cei ce nu se cunosc, nu izbutesc în întreprinderile lor și se fac de răs. (Xenofon).

Starea sanitară

Cine ar fi crezut ca serviciul sanitar român pentru care se cheltuiesc atâtea milioane pe an și în care serviciu s'a satisfăcut până și cele mai mici gusturi ale ultimului medic rural sau agent sanitar, cine ar fi crezut ca acest serviciu să fie surprins atât de nepregătit pentru a preîntâmpina epidemia holerei cari în timpurile moderne se combate cu foarte mare ușurință.

În Grecia nu sunt atâtea laboratoare medicale și statul elen nu a cheltuit sumele colosale și faimoase pe care statul român l'a vărsat pentru sănătatea publică și totuși monitoarele grecești nu au publicat în timpul a două răboaie, ce au durat un an, atâtea liste de holericici câte înregistrează oficioasele noastre în timpul unei simple mobilizări de o lună de zile.

Serviciul sanitar civil ridică acuzațiuni grave contra armatei și organizația serviciului sanitar din armată. Se poate să fie și încăpățănarea militarului o vină despre progresele holerei, dar nu este mai puțin adevărat că serviciul medical civil este complectamente desangajat din cauza ambițiunilor medicilor și din cauza amestecului politicei în serviciul sanitar, încât de la o vreme vedem cocoțați în fruntea serviciilor sanitare oameni absolut incapabili de a conduce, ba ceva mai mult în fruntea serviciilor se văd

oameni cari s'au ocupat cu expertize caligrafice și medicina legală și cari în toată viața lor n'au avut o clinică cu care să se distingă sau să-i fi văzut cineva dând publicității o lucrare de știință.

Țara a răspuns cu entuziasm la ori ce sacrificiu cari i s'a cerut în toate timpurile și acum cu ocazia mobilizării. Cetățenii sunt încărcăți de taxe și dări încât aproape nu le mai pot suporta. Nu înțelegem însă ca banii publici să intre în buzunare particulare și nu înțelegem ca serviciul sanitar să fie un fel de oficiu unde să se vândă: *drepturile de farmacie, dentistică* etc.

Să se facă control imediat, să se dea judecăți cei vinovați și cei incapabili. Iar fiindcă purtarea celor însărcinați cu paza sănătății publice, față de starea de război în care ne găsim, egalează cu *trădarea de patrie*, cerem ca nevrednicilor și păcătoșilor să se aplice legile țării în toată rigoarea lor. Altfel *trebuie să se știe* că dacă frații și copiii noștri vor pieri de holera iar medicii se vor lăfăi în automobile și excursiuni de plăcere, fără ca autoritatea statului să intervină, poporul își va face singur dreptate față de toți răii cari au adus țara în starea deplorabilă sanitară de azi și cari nici în fața pericolului nu-și *schimbă năravul* ci caută zilnic gâlceavă cu toată lumea. Cerber.

E. DE FEUCHTERSLEBEN

Spicuri filosofice*Pasiunii — Afectiuni — Energia*

(Urmare)

* Orice existența se manifestă prin pulsații. După cum mersul nostru nu este decât un șir de căderi, tot așa propășirea armonioasă a vieții rezultă din echilibrul contrastelor cari se succed.

* Ne simțim bine, când se întâmplă să nu mai simțim într'un chip predominant un organ predominant al activității noastre, simțind totuși libertatea acestei activități ca expresie comună a Eului nostru. (Disproporția forțelor).

* Când omul cugeta asupra condiției sale fizice și morale devine bolnav și aceasta pentru că toți suferim din cauza vieții. (Ipohondria).

* *Senzibilitatea* cuprinde imaginația a tot ce este frumos, plăcut; alimentarea sentimentelor cu tot ce este mare și senin, cultivându-se prin *arta*. (Cultivarea forțelor).

* *Vointa* își are obiectul în omul însuși, se cultiva prin a stăruii în ceea ce ai recunoscut ca este drept.

* Cunoștința de sine însăși este scopul *inteligenței*.

Numai acela care a devenit mic în proprii săi ochi, poate să conceapă și să simtă mare.

* Un temperament activ cere o activitate intelectuală. Un temperament pasiv cere o activitate practică. (Alegerea profesiei).

* Trebuie să ne ferim de a ni-mici în noi pasiunile, de sunt germenii firești ai vieții, trebuie numai să le ținem în cumpănă.

* *Curajul, bucuria și speranța* sunt trei forțe ce ni s'au dăruit și suntem datori să le menținem.

* Legea oscilațiunii e principiul fundamental al igienei sufletului. În virtutea acestei legi trebuie să stabilim în noi *echilibrul* necesar între *plăcere și durere*, între *odihnă și mișcare* între *rațiune și nebunie*. Pictorul știe să spună și să combine culorile sale; înțeleptul realizează în sufletul sau armonia contrastelor.

* Prelungirea vieții constă în meșteșugul de a o suporta.

* A te văita că nu ești prețuit cum trebuie, este a disprețui scopul existenței. Ținta noastră este în noi înșine.

* Suferințele sufletului sunt urmările de neînlaturat ale unei stări launtrice protivnice naturei.

* Viața lucrează din năuntru în afara.

* Răbdarea este sprijinul slăbiciunii. Nerăbdarea este ruina forței.

* Curajul moral este cea dintâi condiție a sănătății trupești.

* Aproape toate leacurile de care se folosește medicina sunt otrăvuri și otrăvuri violente. Tot astfel și patimile sunt otrăvurile sufletului. Și ele pot totuși să devină un leac mântuitor, când știi să le întrebuițăm cu chibzuință.

Viața este echilibrul, în timp ce moartea este ruperea echilibrului forțelor.

Dela frații de peste hotare

Ziarele românești din Ardeal părăsind pasivitatea și rezerva de până acum, pun pe față chestiunea românească din Austro-Ungaria și promit ca să iasă din ea o chestiune europeană.

Frații noștri țin să facă cunoscut că liniștea Europei nu va fi do-

bândită până ce chestiunea românească nu va fi tranșată. Ei cer autonomia Transilvaniei.

Transmitem fraților noștri salutul nostru de încurajare, pentru noua lor atitudine, asigurându-i că România liberă va face orice sacrificiu pentru isbânda dreptelor cauze.

N. P.

Furtuna balcanică în 1908.

Revista noastră scria cele de mai jos în No. 10 din 4 Octombrie 1908, lucruri din care se poate vedea, că războiul balcanic din 1913, a făcut dovada unor adevăruri relatate de noi acum cinci ani.

„Odată cu declararea independenței Bulgariei și alipirea Rumeliei, România nu mai poate dormi pe roze. E caracteristic că în actul Prințului Ferdinand citit la proclamația de la Târnova, prin care se declară țară, se face aluzie, că poporul bulgar s'a desorbit, grație sângelui Românilor, vărsat la 1877 pe câmpiile bulgare. Ovațiuni și manifestări de simpatie, s'au făcut la Rusciuk și Sofia în fața legațiilor noastre.

„Nimeni nu poate lua în serios dragostea bulgărească, care în timpul de față, are tot interesul a ne lingeși în vederea mărirea teritoriului ei prin anexarea Rumeliei.

„Independența bulgară și dorul de libertate al acestui popor, nu pot fi criticate de nimeni, dar mărirea teritoriului ei căpătată sub o formă așa de cutezătoare, aproape unică în analele istoriei, nu poate lăsa rece pe orice bun Român.

„Dat fiind faptul că bulgaria este un popor îndrăzneț, aventuros, ce a sfidat toate opunerile puterilor europene, ocupând prin forța militară calea ferată orientală, nerespectând tratatul din Berlin ținând socoteală de teritoriul ei mic, armamentul ei inferior, și slaba stare financiară, lucruri ce nu au putut-o intimida, toate acestea sunt puternice asi-

gurări pentru viitor, când vor avea și libertatea de acțiune, că Bulgarii mai mult ca ori când vor fi animați de dorul de cuceriri și de desrobirea celorlalți Bulgari aflați sub alte suveranități.

„Exemplul lor de azi ne îndreptățește a prevedea că și în viitor vor căta să se servească de aceleași mijloace nelegale, călcând lipsiți de cinste tratatele dintre națiuni, cari neavând de cât o sancțiune morală, totuși trebuiesc respectate pentru buna ordine și pacea dintre popoare.

„Dacă ar fi ca toate popoarele să urmeze procedeele și inclinațiunile încă barbare și necinstite ale popoarelor de rasă slavă, ar urma ca nici azi omenirea să nu fi atins progresele civilizației actuale care nu a putut înflori de cât printr'o pace îndelungată garantată prin convențiile dintre popoare, de-a respecta integritatea fie-cărui stat.

„Istoria ne arată foarte bine *ingratitudea* Slavilor dela nord, față de România la 1877, aroganța lor, marile și dese suferințe ce le-au suferit Românii în strecurarea veacurilor, avându-i din nenorocire ca vecini; ignobila lor politică de intrigi și planuri ascunse de cutropire ce și-au manifestat-o cu aceiași neonestă politică ca și în extremul orient, după cum se știe, ne mai înșirând dese tentative de apacitate din decursul veacurilor.

„De la aceleași hărțueli de vecini rășboinici, vicleni, ne putem aștepta și dela Bulgari, cari nu mult timp după apla-

narea chestiei balcanice, nu va aștepta decât o provocare venită poate chiar de la ei, spre a ne arăta falsă lor dragoste și visul ei de recucerirea Dobrogei și Macedoniei, pentru a ridica o *Bulgarie mare, mai mare ca România*.

„Dacă un război balcanic nu se va ivi, Bulgaria scapă estin, câpătânduși noul rang și independența fără a fi cheltuit o centimă, fără a-și fi vărsat un pic din sângele său, fără a fi comis altă bravură decât *obrăsnicia și dezordinea* față de convenția europeană luată prin tratatul de la Berlin.

„Iar ca comparație, Românii la 1877 cu totul mai nenorocoși, au câpătat o independență, perzând atâtea suflete, atâtea sume de bani, o Basarabie și recompensa bravurei bine meritată, că au salvat pe Rușii zdrobiți pe câmpiile bulgare, dându-se în schimb o Dobroge pustie și pietroasă, în care și aci România fu dată de pagubă, căci a trebuit să verse milioane pentru îmbunătățirile ei, fiind în tot momentul într'o neliniștită veghere asupra acestui cui bulgăresc ce l-au, bătut în casa Românilor, viclenii Slavi ai nordului ca recompensa bravelor dorobanți.

„Odată cu independența bulgară, comincă și anexarea Bosniei și Herzegovinei de către Austria, în detrimentul Turciei și al Sârbilor.

„Aceste două evenimente au complicat cu totul pacea europeană, atât de mult păzită de puterile europene și în special al celor occidentale cari nu mai aveau nimic de reclamat. Războiul dintre statele interesate poate fi încă în expectativă, *dacă poftetele de anexări nu vor lua o margine*. Grecia anexează Creta. Rușii găsește bun prilej a pretinde Dardanelele. Italia pretinde Dalmația. Turciei i se dă Novi-Bazar ca recompensă a pierderii Bosniei și Herzegovinei ca și cum Novi Bazar nu ar fi tot al ei.

Anglia anexează Egiptul, dând Turcilor în schimb Cipru. Albania își declară și ea independența. Ungurii cer și ei

Bosnia și Herzegovina. Toți profită cu prezența de spirit. *Românii, nu ca și cum nu are nevoie să se mărească proporțional, cu năzuințele celor lalte națiuni. România face filosofie fund **garantată!** prin convenția de la Paris și tratatul de la Berlin, că așa ne spune d-l Sturdza înmându-ne într'o **condamnabilă neutralitate și indiferență**...*

„Și toate aceste pretențioase națiuni, nu s'au ferit de război, toate și-au arătat colții fără teamă, de și conflagrațiunea *amenință să fie generală și crâncenă*. Serbia nu s'a temut a amenința Austria și s'a arătat gata a lua armele pentru a pieri mai bine. Muntenegru i-a oferit ajutorul. Grecia s'a oferit Turcilor Anglia a luat partea Turcilor pe față. Albania amenință cu revoluția.

„Toate aceste nemulțumitestate balcanice, *au năzuinți la mărirea teritoriilor lor. Românilor nu le poate fi de cât în detriment, căci cele lalte state mărinduși teritoriile în special Bulgaria aproape egalizânduși-l cu al nostru, noi vom înceta în viitor de a mai fi cel mai puternic stat dintre micile state balcanice și deci ne mai impunând același respect vom fi des hărțuiți de Slavi, dușmanii noștri de rasă. Progresul civilizației noastre va fi turburat și cine știe dacă și teritoriul nu ne va fi știrbit, căci noi nu vrem războiul.*

„Era timpul să eșim din indiferența *condamnabilă, nemi așteptând platonicile congrese și conferințe internaționale, cari nu au decât o sancțiune morală, nepractică, și cari pot fi călcate cu cea mai mare lăuște și ușurință, de cele mai mici state, ca în cazurile de față.*

„Bulgarii, Sârbii, *popoare nedisciplinate în Europa, au lăsat în aceste momente certurile și intrigile de partide. Ei s'au înfrățit, consultându-se cu toți laolaltă, fiind vorba de mari interese de patrie.*

„Azi mai mult ca totdeauna la noi ar fi fost nevoia unui guvern de coaliție, compus frunțașii țării...

„Dar criza trece. Războiului fuge. Hi-

D. TAKE IONESCU
MINISTRU DE INTERNE

ȘEFUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Se știe că acestui ilustru barbat de stat i se datorește succesul național al României, după cum declara în mod oficial însuși d. prim ministru Titu Maiorescu.

mera se îndepărtează. Norii sunt risipiți, și cerul iar se înseninează. Două săptămâni au trecut de la prima furie, în care toată lumea credea că Europa va ceda. Totul numai zgomot și parada. Lucrurile reintră în calmul lor, *Europa da dovezi că azi e bătrână; că e un moșneag fără vigoare, fără vlagă, lăsând copiii ei să se emancipeze singuri, fără a putea ridica tonul deciziei, ca nu mai are nici un rol. Ea e bătrână, nu a avut destulă putere pentru a se mai putea război. Gusturile medievale, când un împărat declara războiul dintr'o indispoziție de stomac au dispărut. Tratatelor, convențiile nu mai au nici autoritatea morală. Micile state s'au redeșteptat, ele numai speră naiv, totul de la puteri, ca odată.*

Ele își iau singure dreptatea ce nu li se da de veacuri, în mijlocul liniștii celor ce odată erau tari, cari țineau sub groase lanțuri pe cei mici și slabi. *Mai mult ca oricând echilibrul european nu mai este, acum toți se scoală și hrapește ce vrea, caei ce de odată tari tăcând, azi nu mai sunt tari, ci slabi.*

«Fi-va Românii pedepsiți, urgisiți a scăpa ocaziunea acestor fericite vremuri, când putea să-și ia și ea totul ce a visat de veacuri, fără a fi durut pe nimeni, nici capul măcar? generațiile viitoare când ne vor judeca, ne vor blestema».

Mihail Drăgănescu.

4 Octombrie 1908, Craiova.

M i l i t a r e

Potrivit obiceiului, ziarele brătinești atacă cu violență pe șeful marelui stat major pentru motive bine cunoscute de toată lumea.

S'a făcut dovada că însuși generalul Crăiniceanu este conducătorul acelei campanii.

La răspunsul sincer al generalului

Averescu liberalii răspund cu spirite.

Opinia publică este complet edificată asupra tentativei partidului liberal care iese iarăși încărcat de dispreț din cauza atitudinii sale necinstite și nepatriotice.

N. P.

JORITOMO TASHI.

Din filosofia japoneză, traducere din ediția franceză

Energitismul.

(Urmare)

Cum devenim energici. Stăruința. Munca constantă.
Dorința.

* Metoda infailibilă pentru a deveni energic decurge din constatarea forțelor multiple cari sunt in noi.

* Energia trebuie să fie ca o lentă acțiune de fenomene naturale ce produc efecte pe cari noi putem să le constatăm zilnic.

* Nu vom lua ca pildă de comparațiune picătura de apă care găurește stânca, nici aceia a stalactitelor pe care nenumăratele secole le-au format. Dar nu este mai puțin adevărat că milioanele de sforțări cari par neînsemnate, luate separat, au un rezultat, care nu se vor fi obținut de cele mai gigante munci intermitente.

* Una din condițiunile indispensabile pentru a cuceri energia, este dorința vie.

Omul care zice *Vroi să pot* este aproape de *Vroi, deci pot*.

Exerciții de răbdare, de atențiune asupra unui subiect, meditație, încordare

* Tot ceia ce la prima vedere, pare puțin copilăresc, nu este cu toate acestea în putința fiecăruia.

* Zece minute de nemișcare completă reprezintă deja o sforțare pe care foarte puține persoane pot s'o dea;

dar zece minute de meditațiune asupra unui același subiect, fără ca nimic să poată deturna spiritului, sunt posibile numai adepților energiei pe care experiențele trecute s'au familiarizat cu puterea de reculegere și izolare morală.

* Care din noi, în adevăr, n'a încercat o nerăbdare particulară constând în aceia că spiritul, chemat a adânci un oare-care subiect, fuge și se găsește de-o dată, prin o succesiune de idei, a căror filieră este câte odată greu a o reconstitui, antrenat foarte departe de ideia principală.

* Forțele morale se desfășoară tot așa de bine ca și forțele fizice prin o gimnastică de spirit, care permite facultăților noastre la început de a se descoperi, și în fine de a se afirma.

* O rezoluțiune luată sub impetuul mâniai, ne lasă aproape în totdeauna regrete.

* Este deci recomandabil oamenilor cărora le place, cu drept cuvânt, cucerirea Eului lor, deasupra tuturor, de a temporiza înainte de a executa unul din actele dictate de iritațiune.

* Ne înșelăm cu totul când credem că Energia este numai *activă*.

* Energia *latentă* este cea mai puțin obișnuită, și cea mai grea de obținut.

* În adevăr spiritelor slabe le plac a exterioriza sentimentele lor prin acte pe cari le cred energice pentru că ei împing lucrurile la exces.

* Acela care vrea a-și întări energia în el, nu trebuie a se opri la acte superficiale, cari nu sunt,

în cea mai mare parte, decât satisfacțiuni ale impulsurilor momentane.

* Toată energia care nu este cultivată se atrofiază ca o plantă rău îngrijită; dar înțelept dirijată și constant evocată, ea prosperă, crește, și se întinde peste viața noastră pe care o proteje, ca un arbore frumos, ale căror frunze adăpostește de-o dată de razele arzătoare și de torențele furtunei.

Politica internă

Pentru a se pune capăt însemnărilor de tot felul și a campaniei dismătate dusă de ziarele liberale și conservatoare dezidente contra partidului conservator-democrat, d. Titu Maiorescu a dat un comunicat oficial prin care condamnă această purtare și declară în mod oficial că tot succesul guvernului și al țării obținut din războiul contra Bulgariei se datorește concursului dat de partidul conservator-democrat și fără de care concurs guvernul n'ar fi putut face nimic, iar țara ar fi încăput din nou sub ocârmuirea partidului liberal.

Din cauza acestui comunicat dat, trebuie să se noteze chiar în lipsa D-lui Take Ionescu din țară, jurnaliștii paraponisiți au turbat pur și simplu.

Ei atacă pe rege în mod grosolan și îl acuză că urmărește distrugerea partidului conservator.

Iată ce s'a ales din toată campania violentă ce toată vara a purtat-o d. Filipescu în cinstea șefului partidului conservator-democrat și a frunțașilor acestui partid!

Când se va învăța minte odată acest frondeur recidivist? N. P.

Felurite

Mulțumită energiei d-lui prefect Mihail Oromulu și măsurilor sanitare ce s'au luat, epidemia holerei nu a făcut atâtea victime ca în alte județe, deși județul nostru este cel mai expus fiindcă pe la noi trec toate convoaiele ce se întorc din Bulgaria. * *

Pentru a evita întinderea flagelului de holeră la Craiova, s'au luat măsuri ca vacanțele judiciare să se prelungească până la 1 Octombrie.

Cu modul acesta aglomerațiunile și contactul cu persoanele venite din localități contaminate de holeră este exclus.

D. *Procuror general de pe lângă Curtea de apel din Craiova* a înaintat câte un raport ministerului de justiție și interne prin care se cere rezolvirea conflictului dintre d. prim procuror al parchetului Dolj și comandantul jandarmilor din acest județ, conflict care este de natură să compromită prestigiul magistraturii și administrației.

În numărul viitor vom reveni.

* * *

✚ Aurel Vlaicu.

Cel mai mare dintre aviatorii noștri, marele Aurel Vlaicu, s'a stins pe câmpul de glorie. Avântul său, entuziasmul pentru geniala sa operă a pasărei mecanice, l-a omorât în floarea tinereții, pe când sbura mai cu drag spre țara Aradului unde s'a născut. Numele lui Aurel Vlaicu lasă numai durere adâncă în sufletele noastre românești și memoria sa nu se va șterge nici-odată din sufletele noastre.

Numele lui Aurel Vlaicu răsună ca și al lui Bleriot, frații Wright, Chavet și alții mari aviatori ai omenirii, dar numele regretatului Aurel Vlaicu, ne zdrobește sufletul de durere căci era un mare flu al neamului nostru.

Fie-i amintirea veșnică și somnul fericit în lumea celor mari cari s'au dus.

Medicii.

Un cetățean se plângea că suferă, că nu prea stă așa bine cu sănătatea și că *i-e frică să cheme medicul.....*

De când cu holera, toată lumea a pierdut încrederea în medici.

* * *

Gogoriță și Balaurul.

Unele ziare anunță cu oare-care îngrijorare *gogorița* unui nou război balcanic, din cauza nerezolvirii granițelor greco-sârbo-muntenegrene.... etc.

Teamă ne e că România nu va mai fi în stare să impue o nouă *pace*.... în urma tristei experiențe ce falnicul și vioiul soldat român a suferit de la *balaurul* cu trei capete căruia i se zice armata română: *mdentența, sanitari și bătăușii cazoni combatanți.*

* * *

Din român bulgar.

Locuitorii bulgari au fost tratați foarte delicat de ofițerii români cu bomboane, cu nunți, cu botezuri, etc., pe când soldaților români li s'au infundat ceafa de pumni.

Pe unde a fost foamete printre bulgari, ofițerii le-au oferit bani, merinde, pe când ostașul român primea pâine imputită.

Din punctul acesta de vedere era mai bine ca toți soldații români, să se facă și ei *bulgari* spre a fi tratați cu bomboane, nunți, botezuri, tutun, căci bulgarul devenise din vrășmaș un agreeat al ofițerilor, iar soldații români niște animale, niște robi, ori niște „lichele de oraș“ cum a zis un faimos colonel.

Bravo! Patrie.

* * *

Preziceri.

M-me Leblanca prezis războiul 1913 și o revoltă.

Războiul l-am văzut.

Revolta?!... Agitația unanimă prin presă a rezerviștilor contra ofițerilor abuzivi de *front, sanitari* ori de *intendență* cam miroase a praf de pușcă.

* * *

Din stăruința d-lui D-r Iliescu medicul primar al orașului Craiova, s'a luat dispoziția ca pe lângă bazinele de izolare pentru holerici, să funcționeze și spitalul Preda, tot pentru acest scop.

* * *

5.000 lei

Se dă cu împrumut pe ipotecă.
A se adresa D-lui Mihail Drăgănescu, str. Dim. A. Sturza 27.
Craiova.

Tipografia „Viitorul“
I. COVU-ANTON

— CRAIOVA —

Strada Copertari No. 5.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Loc rezervat pentru anuniuri